N°. 96.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 16 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Augustus.

De *Moniteur* vermeldt, dat de koning een brief van gelukwensching ontvangen heeft van Z. M. den koning der Nederlanden, bij gelegenheid van den aanslag van den 29sten Julij ll.

— De koninklijke familie wordt overmorgen van het kasteel Eu op de Tuilerien terugverwacht.

— Een groot getal gedeputeerden zijn reeds in de hoofdstad aangekomen; Zondag, den 16den, zal eene voorloopige zitting worden gehouden; Maandag zal de koning de zitting openen en Dingsdag zal men met het onderzoek van de geloofsbrieven der leden aanvangen.

— Op het eiland Corsica is de maarschalk graaf *Sebastiani*, zoo te Ajaccio als te Bastia, met bijna algemeene stemmen tot lid van de kamer der gedeputeerden verkozen.

— De heer *Guizot* is gisteren morgen te Parijs teruggekeerd.

— Het ministerieel morgenblad behelsde eergisteren het volgende: » De pistolen, waarvan *Joseph Henry* zich bediend heeft, schijnen niet, zoo als men heeft voorgegeven, eenvoudige zakpistolen (zoogenaamde *coups de poing*) geweest te zijn, die niet verder dan zes of hoogstens vijftien schreden dragen. Indien wij wel onderrigt zijn, heeft men, krachtens een bevelschrift van den regter van instructie, de pistolen van *Henry* aan een opzettelijk onderzoek van deskundigen, den geweermaker *Moutier-Lepage* en een kapitein der artillerie, directeur der schiet-oefeningen [illegible] cennes, onderworpen [illegible] ongen, daarmede door hen op verschillende afstanden gedaan, blijkt dat met die pistolen op *honderd* meters een kogel den muur treft, zonder dat men alsdan juist mikken kan. Op *zestig* meters is een daaruit afgeschoten kogel door eene plank, van twee of drie centimeters (Ned. duimen) dikte gegaan. Op denzelfden afstand heeft een staafje lood dezelfde plank doorboord, zonder dat men het terug heeft kunnen vinden. Op *vijf en dertig* en *veertig* meters afstands hebben de kogels niet enkel de plank doorboord, maar zijn zij tegen een muur op eenige schreden verder plat geslagen. De proefnemingen moeten telkens tien of twaalf malen herhaald zijn en altijd dezelfde uitkomst opgeleverd hebben."

Een ander berigt van gisteren behelst nog het volgende: » Dezen ochtend zeer vroeg heeft men twee rijtuigen op het plein der Tuilerien zien aankomen en den procureur des Konings met *Joseph Henry*, door eenige bewakers omgeven, daaruit zien stappen. Een zeer langdurig en allernaauwgezetst onderzoek is vervolgens in den tuin der Tuilerien begonnen, om den waren aard van den aanslag van 29 Julij in het licht te stellen. Slechts weinige wandelaars konden vermoeden, dat de beschuldigde en de justitie zich in hunne nabijheid bevonden. Het gelaat van *Joseph Henry* drukte gedurende dit onderzoek groote gemoedsaandoening uit. Hij was doodsbleek."

Het *Journal des Débats* voegt hierbij, dat het bij die gelegenheid gebleken was, dat de afstand van de plaats waar *Joseph Henry* zijne pistolen loste tot het balkon waarop de koninklijke familie stond, 61 ellen bedroeg, en dat hij zou verklaard hebben, de pistolen met stukjes van een ijzeren roede te hebben geladen. — De instructie der zaak zal nog voor het eind dezer maand afgeloopen zijn.

— In de Londensche *Times* van den 7den Augustus kwam een op hevigen toon gesteld artikel voor, waarin het Fransche hof beschuldigd werd van zeer sterk op een huwelijk der Spaansche Koningin *Isabella* met den Napelschen Prins, Graaf *Trapani*, aan te dringen en zelfs reeds met eene omwenteling in Spanje te hebben gedreigd, indien aan dit verlangen geen gehoor gegeven werd. Te gelijk kwamen daarbij wenken over het raadzame van een huwelijk der genoemde Koningin met een der leden van het geslacht Coburg voor. — Het *Journal des Débats* levert in zijn nommer van den 12den Augustus een niet minder hevig antwoord op dit artikel, waarin hetzelve regtstreeks aan lord *Clarendon* (den heer *George Villiers*), vroeger Britsch gezant te Madrid en thans lid van het Engelsche kabinet, toegeschreven wordt. Men ziet te Parijs in dit geschrijf van het Fransche ministeriele blad een eerste bewijs, dat het Fransche kabinet, na de optreding van Lord *Palmerston* aan het hoofd van het departement van buitenlandsche zaken, met moeijelijkheden zal te strijden hebben, die tijdens het bestuur van dien tak van beheer, door lord *Aberdeen* niet zoo gemakkelijk konden oprijzen.

— Het testament van *Lodewijk Napoleon* is den 26sten Julij te Florence geopend. Het dagteekent van 1 December 1845. Na de bepalingen omtrent zijne begrafenis, die hij verlangt dat in het dorp St. Leu, nabij Parijs, plaats zal hebben, vermaakt hij aan de municipaliteit van Amsterdam al de eigendommen welke hij vroeger in Holland bezat, om uit de renten daarvan in den nood te gemoet te komen die aldaar telken jare door watervloeden ontstaat. De armen van Florence ontvangen eene aanzienlijke som. Daarop volgen, in den uitersten wil, legaten van kostbaarheden en zeldzaamheden aan verschillende leden zijner familie, aan den Groothertog en de Groothertogin van Toskane, enz. Zijn neef, de zoon van den Prins van Canino [illegible] nog eenige giften aan zijne bedienden, en legaten aan de uitvoerders van zijnen uitersten wil besproken te hebben, benoemt hij zijnen zoon, *Napoleon Louis*, tot erfgenaam van al zijne overige bezittingen, zijn paleis te Florence, het landgoed Civita Nova, en al de decoratien en geschenken, door hem in zijne boekerij bewaard, daaronder begrepen.

— Uit Turin schrijft men, dat de dag der opening van de achtste bijeenkomst van Italiaansche geleerden te Genua, op den 14den September bepaald is. De Koning van Sardinie heeft zijn eigen paleis te Genua ter beschikking van de deelgenooten aan deze wetenschappelijke zamenkomst gesteld. Eenige dagen na de opening zal de plegtige inwijding van het gedenkteeken voor *Columbus* plaats hebben; hebbende men die plegtigheid voorbedachtelijk later gesteld, opdat vele buitenlandsche geleerden daarbij tegenwoordig zouden kunnen zijn. De negende Italiaansche geleerden-verzameling, die in 1847 te Venetie plaats zal hebben, zal zich insgelijks door de vereering der nagedachtenis van een beroemd inboorling kenmerken. Er zal daarbij een gedenkteeken worden ingewijd ter eere van *Marco Polo*, den grooten reiziger, die in de dertiende eeuw tot in het hart van Azie doordrong. Tot nu toe werd de gedachtenis van dezen merkwaardigen man alleen door een eenvoudigen marmeren grafsteen in de kerk van S. Crisostomo vereeuwigd.

— De Madridsche bladen van den 6den Augustus deelen berigten uit Lissabon van den 1sten dier maand mede, volgens welke het zamentrekken van Spaansche troepen op de grenzen van Portugal, met het erkende doel om de vertoogen van het Spaansche kabinet, tot uitlevering der naar Lissabon gevlugte Spaansche soldaten en tot handhaving van onzijdigheid aan de grenzen, te ondersteunen, op de Portugesche regering en de partij der omwenteling aldaar eenen zeer onaangenamen indruk heeft gemaakt en zelfs vrij wat verbittering heeft opgewekt. Die troepen schijnen echter tot nu toe niet veel meer dan 5000 man sterk te zijn. De Madridsche *Heraldo* dringt steeds met hevigheid er op aan, dat men het niet bij bedreigingen late. Dit blad wil, dat, indien het Portugesche ministerie, » uit eene ellendige omwenteling geboren, welker speelbal

het is," niet aan de vorderingen van Spanje toegeeft, het Spaansche leger niet slechts de grenzen overtrekke, maar tot Lissabon voortrukke.

— De 31sten Julij, de gedenkdag van den H. *Ignatius*, is te Rome met veel pracht gevierd. Paus *Pius IX* heeft zich in een gala-rijtuig naar de kerk *del Gesu* begeven, en werd door den generaal van de orde der Jezuiten en al zijne geestelijken opgewacht. Z. H. knielde terstond voor het altaar, waar het stoffelijk overschot van den H. *Ignatius*, de stichter der Jezuiten-orde, rust, woonde de mis bij en begaf zich na de mis in het klooster, waar het den eerwaarden vaders vergund werd Z. H. de voeten te kussen. De Paus onderhield zich langen tijd met den generaal *Roothaan*, en bij zijne terugkeering naar het Quirinaal werd hij door eene juichende menigte begroet.

— In het Parijsche *Journal des Débats* leest men:

» De Indische brievenmaal, die sedert het einde van Julij verwacht werd en welker lang wegblijven in Engeland levendige ongerustheid over het lot der reizigers en der depêches heeft opgewekt, is eindelijk in den avond van den 8sten Julij te Marseille aangekomen. Een buitengewone renbode, die in den avond van den 10den Augustus door Parijs is gereisd om zich naar Londen te begeven, heeft de bijzonderheid doen kennen, dat de stoomboot *Akhbar*, die de brievenmaal overbragt, in de Roode Zee door eenen hevigen storm is beloopen, en na vier dagen lang in gevaar geweest te zijn en belangrijke avarij te hebben bekomen, gedwongen is geworden, om naar Bombay terug te keeren.

» De berigten uit Bombay loopen tot den 1sten Julij. Het eenige daarin vermelde feit van gewigt is, dat Kote Kangra (eene bijna onwinbaar geachte bergvesting in het rijk van Lahore, waarheen een deel van het leger der Sikhs geweken was) zich zonder slag of stoot aan het Britsch-Indische leger heeft overgegeven. Die overgave maakt een einde aan de krijgsverrigtingen aan den noordwestelijken uithoek van Britsch Indie of in het zoogenaamde Punjaub.

» Er waren onder de Engelsche troepen veel zieken, maar overal heerschte de diepste rust."

— Op het laatst van 1845 werd het transportvaartuig *Cormoran*, onder bevel van den scheepsluitenant *Cabaret*, van Brest naar Bassorah gezonden, om aan boord te nemen en naar Frankrijk over te brengen, stukken van oude beeldhouwkunde uit de puinhoopen van Ninive opgezameld. Thans heeft men berigt dat die oude gedenkstukken na veel moeite aan boord van gemeld vaartuig zijn was tot dat einde naar Bagdad vertrokken, alwaar de blokken steen achtervolgens op Arabische schuiten naar Bassorah waren vervoerd. De *Cormoran* had den 1sten Junij ll. de terugreis naar Frankrijk aangenomen.

— Ter beurze van heden (13 *Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,90; 3 pCt. 83,60; Nap. r. 101,75; Spanje 5 pCt. 33½; 3 pCt. 36½; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den Augustus.

In de vorige maand zijn uit de haven van Dantzig ingescheept 4027 last tarwe, waarvan 1493 naar het Koningrijk der Nederlanden en 2482 naar Britsche havens.

— Volgens berigten uit Kopenhagen, van den 4, is de roggeoogst thans in vollen gang, en valt hij, zoowel wat de hoedanigheid als de hoeveelheid betreft, boven verwachting uit. Op verschillende plaatsen van het koningrijk en in de hertogdommen vertoont zich de aardappelenziekte weder. In den graanhandel gaat weinig om.

— Het behoort tot de merkwaardige verschijnselen van dit jaar, dat overal aan den Rijn en den omtrek, de wijnbergen veertien dagen, ja drie weken vroeger afgesloten worden, dan in de beste voorafgegane wijnjaren onzer eeuw. Blijft het weder zonder aanmerkelijke temperatuurveranderingen gedurende de maand Augustus, zoo als het in Julij geweest is, dan zal de wijnlezing reeds in het midden van September beginnen en zelfs op zulke plaatsen, waar men de druiven het langst aan den stok laat (in het Rijngau) voor het midden van October, dus bijna eene maand vroeger dan gewoonlijk, geëindigd zijn. Rijpe druiven worden reeds te koop geboden en binnen 14 dagen zullen er in groote menigte zijn. Met vrij veel zekerheid ziet men eenen zoogenoemden vollen herfst te gemoet, wiens voortbrengsel in hoeveelheid en in hoedanigheid dat der meest beroemde wijnjaren onzer eeuw, namelijk 1811 en 1834, ver overtreffen kan. Ten gevolge van dit vooruitzigt beginnen de wijnprijzen zeer te zakken. Den 3den Aug. werd, op de vergadering van de landbouwkundige Vereeniging voor Rijn-Hessen, reeds most van dit jaar gedronken.

— Volgens de *Aachener Zeitung*, hebben in de drie weken, tijdens de feesten bij gelegenheid der tentoonstelling van de reliquien, niet minder dan 280,000 personen de domkerk aldaar bezocht.

— Uit Rome wordt onder dagteekening van 1 Augustus, aan de Augsburger *Allgemeine Zeitung* gemeld:

» Ofschoon de Heilige Vader telkens wanneer hij in het openbaar verschijnt, de ondubbelzinnigste betuigingen van de verkleefdheid des volks ontvangt, gelijk ook gisteren weder bij zijne terugkomst uit de kerk *al Gesù* het geval was, zoo ontwaart men toch meer en meer sporen van oppositie. Onbegrijpelijk is de handelwijs van den kardinaal *Vannicelli* te Bologna, die bij de afkondiging der amnestie eene bekendmaking voegde, in lijnregten strijd met den verzoenenden geest der kwijtschelding. Naar men zegt is bevel aan den kardinaal gezonden om die bekendmaking in te trekken, met bedreiging dat hij, bij niet-voldoening aan dien last, afgezet zal worden. Voor dat geval noemt men den kardinaal *Altieri* als zijnen opvolger. Ook de legaat van Urbino en Pesaro, kardinaal *Della Genga*, heeft zich tegen de regering in oppositie gesteld, vermits hij de amnestie volstrekt niet wilde afkondigen, tot groote ergernis der ingezetenen, die zooveel te luider juichten toen hij later tot de afkondiging gedwongen werd. Aan den delegaat van Ancona, die de vreugdebewijzen der bevolking over de amnestie wilde beletten, is deswege het hooge ongenoegen des Pausen te kennen gegeven. Indien dit zoo voortgaat, dan is voor den Kerkelijken Staat het ergste te vreezen; de partij van het behoud, die zeer sterk is, en zoo men zegt door eene buitenlandsche mogendheid geruggesteund wordt, zal elke doelmatige hervorming weten te verijdelen en daardoor de ontevredenheid op alle mogelijke wijzen bevorderen."

— Brieven uit Alexandrië, van den 21 Julij, behelzen weinig nieuws. Men klaagt er over, dat de reis van *Mehemed-Ali* eene groote som gelds zal kosten, en dat deze uitgaaf, zoowel als die voor de afdamming van den Nijl en voor de vestingwerken der stad, zeer drukkend voor het land zijn, terwijl noch het leger, noch de marine, noch de beambten sedert eenige maanden betaald zijn; de handel lijdt, bij gebrek van geldsomloop, hier ook onder. Even treurig zijn de berigten uit Beyruth van den 16: de handel stond geheel stil; het geldsgebrek was groot en algemeen. De *Cholera* was in die streken zeer verminderd, en men hoopte dat zij weldra geheel zou verdwijnen

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Augustus.

De nieuwe suikerwet is, na in het lagerhuis te zijn doorgegaan, den 10den Augustus in het hoogerhuis voor de eerste maal gelezen. Vooraf heeft eene beraadslaging over dit ontwerp plaats gehad, waarbij de lords *Stanley* en *Brougham* zich tegen de beginselen dezer wet hebben verklaard, onder bijvoeging echter, dat zij het, nu de zitting van het parlement ten einde liep, niet raadzaam achtten, om anders dan door een protest van hunne afkeuring te doen blijken. Er heeft dan ook geene hoofdelijke stemming plaats gehad. De tweede lezing der wet is op den 13den Augustus bepaald.

In het lagerhuis is den 10den over de vernieuwing der wet gehandeld, waarbij het bezit van wapenen aan de bewoners van Ierland niet dan onder beperkende bepalingen wordt toegestaan. Ook deze wet schijnt haar beslag te zullen erlangen, ofschoon men het vreemd vindt of zelfs hoogelijk afkeurt, dat lord *Russell*, na ter zake van eenen dwangmaatregel tegen de Ieren het ministerie *Peel* te hebben doen vallen, thans zelf zulk een dwangmaatregel voorstaat.

Gisteren heeft in het hoogerhuis eene beraadslaging over de handhaving der onafhankelijkheid van de vrije stad Krakau plaats gehad, waarbij lord *Wellington* het gevoelen heeft voorgestaan, dat het voor Engeland niet raadzaam was, om zich met deze geheel vreemde aangelegenheid te mengen.

Gisteren kwam ook in dat Huis het toedeelen van stokslagen in het leger ter sprake, en werd door den hertog van *Wellington* verklaard, waarom hij wel de verzachting dier straf bevolen had, maar nog niet in hare geheele afschaffing kon bewilligen, welke hij echter nog hoopte te mogen beleven.

Heden wordt in deze hoofdstad eene openbare vergadering gehouden, tot de vorming van een genootschap, hetwelk zich ten doel stelt de afschaffing van de straf der stokslagen, in het leger en op de vloot, te bevorderen.

— Men verneemt met genoegen dat weder vier of vijf schepen, met troepen bemand, naar de Kaap de Goede Hoop gezonden zullen worden, om den Gouverneur en de planters tegen de Kaffers te ondersteunen.

— Door buitengewone expresse is alhier uit Bombay de tijding overgebragt, dat de tot hiertoe onneembaar geachte vesting Kote Kangra, zich den 28 Mei aan de Engelschen heeft overgegeven. Toen zij, na eén zeer afmattenden marsch, voor die plaats gelegerd waren, wilde de bevelhebber der vesting bedingen maken, maar men gaf hem te verstaan dat geene andere voorwaarde dan die van volkomen onderwerping aangenomen kon worden, en dat, bijaldien de bezetting hiertoe binnen den tijd van een uur besloot, zij zich, met eene geringe bagaadje, zou kunnen verwijderen. Hieraan werd voldaan, de vesting ontruimd, en alles wat zich daarin van wapenen, ammunitie, leeftogt en verdere bezittingen bevond, aan de Engelsche troepen achtergelaten, die weldra hunne nationale vlag van de forten deden wapperen. De Gouverneur-Generaal en de Opperbevelhebber waren nog te Simla; laatstgenoemde zou, als de hitte geweken was, denkelijk al de posten in de Jullindur Dooab andermaal in oogenschouw gaan nemen. De cholera, die eenige weken lang in de omstreken van Bombay geheerscht had, is, na het vallen van overvloedigen regen, nagenoeg verdwenen. Den 9 Junij woedde te Bombay een zware storm, zonder nogtans groote schade aan te rigten.

— Volgens de *Chronicle* is het gouvernement voornemens een scheeps-station te vestigen op Pulo Labuan, aan den mond der Borneo-rivier, en heeft tot dat einde instructien afgezonden om bezit te nemen van het eiland, en al zulke toebereidselen te maken als noodig zijn zullen om het beoogde ten uitvoer te brengen. Het is niet voornemens aldaar in den eigenlijken zin eene volkplanting aan te leggen, maar bedoelt alleen om den engelschen handel op China te beschermen, een steenkolen-depôt te vormen ter dienste der stoombooten, die op Hong-Kong en de hoofdstad van Australië, door Torres-Straat, zullen moeten varen, en de eerste ontwikkeling te geven aan de zaden van het uitgestrekt verkeer, dat Groot-Brittanje tusschen al de verschillende deelen van Indië verlangt.

— Gisteren waren de 3 pCts. gecons. 95½; Portugal 4 pCt. 42; Brazilië, 1829 en 1839, 86½; Mexico 24 voor rekening; Holland 2½ pCt. 59½; dito 4 pCt. 94¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den Augustus.

Gisteren avond zijn de koning en koningin uit Engeland te Ostende aangekomen, en over den spoorweg op Laeken gearriveerd.

— In de zitting der kamer van vertegenwoordigers van Dingsdag, heeft de heer *de Brouckere* zijn rapport over het tusschen Nederland en Belgie gesloten traktaat uitgebragt, hetwelk tot de aanneming er van strekte. De beraadslagingen zijn daarop onmiddellijk begonnen en in de zitting van Woensdag voortgezet. Verscheidene sprekers, waaronder vooral de heer *Osy* van Antwerpen, hebben zich levendig tegen de bekrachtiging van het traktaat verzet, doch in weerwil daarvan, werd het aan het slot der zitting met 65 tegen 6 stemmen aangenomen, terwijl 6 andere leden zich van de stemming onthielden.

Denzelfden dag zou het traktaat aan den senaat worden medegedeeld; doch deze kamer was niet voltallig; zulks heeft gisteren plaats gehad; eene commissie werd terstond benoemd om het traktaat te onderzoeken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Augustus.

Uit 's Hage schrijft men, dat aldaar in den loop dezer maand verwacht werd H. M. de koningin-weduwe van Engeland, op Hoogstderzelver terugreis van Duitschland naar Engeland.

— Omtrent den uitslag van het staats-examen, hetwelk thans te Arnhem wordt afgenomen van de jongelieden, die tot de hoogeschool wenschen toegelaten te worden, verneemt men voorloopig, dat in de afgeloopene eerste week 56 jongelieden aan het examen onderworpen, en daarvan 15, dus iets meer dan een vierde gedeelte, afgewezen zijn.

— De heeren *P. Romein* te Rotterdam, *van Hall* te Haarlem, en andere deelgenooten, hebben concessie gevraagd, tot droogmaking van al de nog bestaande waterplassen tusschen de stad Rotterdam, de Rotte en de droogmakerij van den Zuidplas. Door de verwezenlijking van dit plan, zouden niet minder dan drie duizend bunders aan de kultuur hergeven worden.

— Uit 's Hage meldt men: »Na den afloop der vacantie van de regts-collegien, verwacht men de behandeling der volgende meer of min gewigtige regtsgedingen, als: 1°. voor den Hoogen Raad, in revisie, de zaak der 7 kinderen, waarvan er een ten laste van den Staat moet worden onderhouden; en voor de kamer van strafzaken, in cassatie, de zaken der *Vlissingsche Courant* en van *A. van Bevervoorde*; 2°. voor het Provinciaal Hof in Zuid-Holland, de bekende zaak van *Meeter c. s.*, uit 's Gravenhage en Delft, en die van *Bosman*, uit Gouda, die zijn kind vermoord heeft; 3°. voor hetzelfde Hof, ten gevolge van verwijzing door den Hoogen Raad, de zaak van *C. A. Thieme*, uitgever der *Arnhemsche Courant*, en in appel van de nachtwachts te Leyden."

— Het Amsterdamsch dagblad *de Tijd* (hetwelk thans, om de gelijkheid in naam, niet zelden zonderling met het te 's Gravenhage uitkomend tijdschrift *de Tijd* verward wordt) zegt dat de eerw. heer *E. S. van der Haagen*, pastoor te Soeterwoude, tot aartspriester van Holland, Zeeland en Westvriesland benoemd is.

— De wedren te Scheveningen, van den 3 dezer, heeft aanleiding gegeven tot eene alleruitmuntendste schilderij, dat feest voorstellende, en waardoor de heer *Moerenhout*, te 's Hage, zich een nieuwen laauwer heeft gehecht aan de schoone schilderkroon, welke hij zich van voorlang reeds verworven heeft. Alle liefhebbers van kunst spoeden zich naar het atelier van dezen meester, om er het laatste keurige voortbrengsel van zijn kunstig penseel te gaan beschouwen. Wij weten, dat reeds vele aanzienlijke bewonderaars van des heeren *Moerenhouts* werk op dit uitmuntend gewrocht van zijn talent, de aandacht voor hunne kabinetten hebben gevestigd.

— De *Amsterdamsche Courant* wederspreekt het berigt wegens den hoogen fraaijen lantarenpaal, die op den Dam opgerigt zou worden.

— Te Noordlaren is ll. Vrijdag, den 7, ruim half 5 ure, de bliksem in de boerenplaats van den landbouwer *W. Assies* geslagen, door het zoogenoemde uilbred, loopende van dáár over het koren, door het slop naar beneden, zoodat in een oogenblik het gansche gebouw van boven tot beneden in volle vlam stond en spoedig verteerd was. De huismeubelen, al het boeren- en melkgereedschap, het graan en hooi, hetwelk alles te huis was, 1 paard, 3 kalveren, 3 zwijnen en een kerndog zijn een prooi der vlammen geworden, terwijl een ander paard zoodanig is gekwetst geraakt, dat men aan deszelfs behoud twijfelt. Ook aan geld, kostbaarheden en lijfstoebehooren is er vrij wat verloren geraakt.

Niettegenstaande men dadelijk alle pogingen en middelen, tot blussching aanwendde, was er aan den ontzettenden vuurgloed geen perk te stellen, waardoor dezelve zich ook spoedig mededeelde aan de vlak daar tegenover staande boerenplaats van den landbouwer *L. Hoendorken*, en ook deze plaats eene prooi der vlammen is geworden. De huismeubelen en levende have van deze plaats zijn gered, doch ruim 100 voeren koren en p. m. 80 voeren hooi, benevens alle boerengereepschappen, zijn verbrand.

— De werkzaamheden van de Algemeene Vergadering der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, zijn eergisteren te Amsterdam voortgezet en geëindigd, met het beraadslagen over en het nemen van besluiten op onderscheiden rapporten en voorstellen. De voorzitter heeft den wensch gehoor gegeven, dat hij zijne openingsrede aan de Maatschappij zou afstaan, ten einde daarvan later een exemplaar aan de leden moge uitgereikt worden. De vergadering is vervolgens met eene doeltreffende toespraak besloten.

— Het gebouw voor kunsten en wetenschappen te Utrecht, zal in het aanstaande jaar gereed zijn, en worden ingewijd met de opening der tentoonstelling van voorwerpen van kunst en nijverheid.

— Uit Leeuwarden schrijft men, dat het aantal personen, welke ten gevolge van de buitengewone en aanhoudende hitte bezweken zijn, in de provincie Friesland alleen op omtrent twintig moet worden geschat. — De hoogste stand van den thermometer van *Fahrenheit* is aldaar geweest 90°.

Aan de *Singapore Free Press* van 2 April, ontleent de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* het volgende:

» In den nacht van den 30sten Maart werd een stoutmoedige en welgeslaagde roof gepleegd in de woning van den Heer *Hewetson*, ongeveer twee Engelsche mijlen van de stad Singapore gelegen. Deze woning is gebouwd op eene hoogte in zijne plantagie, welke geheel omringd is door eene groote heg. Het schijnt dat een komplot van ongeveer 200 Chinezen zich, een weinig na middernacht, naar het verblijf van den Heer *Hewetson* begaf; en na de meeste voorzorgen met overleg genomen te hebben, door wachten aan den ingang naar de plantagie bij den openbaren weg te plaatsen, begaf de groote hoop zich naar het huis, waar zij de wakers overweldigden en versloegen of op de vlugt dreven. Vervolgens omsingelden zij het huis, hetwelk van hout te zamengesteld is, en op hooge palen staat.

»De Heer *Hewetson*, die zich nog niet lang ter rust begeven had, hoorde tusschen 12 en 1 ure een groot rumoer onder het

huis, terwijl hij zijne bedienden hoorde roepen: «*China, China!*” — Zulks duurde 8 à 10 minuten, voor dat de Chinezen naar de achtergalerij van het huis opklommen, alwaar zij op de deur begonnen te slaan, die toegang tot de galerij verleent en die met een sterken houten boom verzekerd was. Onderwijl zij daar beproefden in te breken, schoot de Heer *Hewetson* door de deur en ging daarmede voort, zoo spoedig als hij slechts laden kon, waardoor de aanvallers ongeveer 20 minuten in bedwang werden gehouden. Zij waren er toen in geslaagd eene opening van anderhalf op zes duimen in de deur te maken, door dewelke zij hunne lansen staken en beproefden de opening te vergrooten, onderwijl de Heer *Hewetson* door dezelve op de roovers schoot. Tien minuten later was de deur verbrijzeld, waarop de Heer *Hewetson* met zijne familie de wijk nam naar een zolder, werwaarts men met eene trapdeur toegang verkreeg. De Chinezen, nu niet meer verstoord wordende, hadden weldra de buitendeur verbroken en begaven zich terstond naar de deur van een klein vertrek, waar de Heer *Hewetson* zijn geld, zilverwerk, enz. bewaarde, welke zonder moeite geopend werd. Een aantal kisten en kasten werden onderzocht en daaruit genomen 400 dollars, zilveren lepels ter waarde van 100 dollars, kleederen, papieren, enz., enz.

»Op deze wijze hun doel bereikt hebbende, verlieten zij onmiddellijk het huis; een schot uit eene donderbus werd hun nog nagezonden.

»De Heer *Angus*, die eene halve Engelsche mijl van daar woonde en door de schoten en het angstgeschrei der vrouwelijke leden van het gezin gewekt was, had zich met eenige zijner lieden op weg begeven, en ontmoette 15 met knuppels gewapende mannen, komende van de plaats des diefstals, die, op zijn geroep om stand te houden, zich tot den aanval gereed maakten. Genoemde heer lostte een pistool op hen, hetgeen een hunner schijnt te hebben getroffen, waarop hij met zijn zwaard op hen aanviel. Hij moest echter voor de overmagt bukken en bekwam eenige ernstige slagen aan hoofd, schouders en handen, waardoor hem het zwaard ontviel en hij zelf zijne bewustheid verloor. De roovers maakten zich terstond uit de voeten. Deze was de eenige weerstand dien de boosdoeners ontmoeteden, behalve dien, welken de Heer *Hewetson* en diens volk geboden had en waarvan hiervoor gesproken is. Ofschoon het reeds 2 ure was toen de dieven het huis van den Heer *Hewetson* verlieten, kwam de policie eerst later ter plaatse der inbraak aan.

»Deze aanval is met de meeste koelbloedigheid en het grootste zelfvertrouwen volvoerd, waarschijnlijk omdat de dieven volkomen bekend waren met den buit, die hen wachtte. Het vertrek waarin de Heer *Hewetson* zich bevond toen hij door de deur vuurde, was door eene lamp verlicht, hetwelk de roovers in staat stelde zijne bewegingen te bespieden; bij verschillende malen, dat zijn geweer weigerde af te gaan, hieven de aanvallers een luid gelach aan. Er zijn sporen van bloed in de galerij en op den grond ontdekt, waaruit men afleidt dat eenige personen moeten gewond zijn geworden, ofschoon het onbekend is hoeveel. Met berigt eindelijk, dat de Klingalezen, Maleijers, Javanen en andere inlanders, welke in den omtrek van des Heeren *Hewetsons* huis wonen, ten 11 ure bemerkt hadden dat er iets gaande was, daar zij verklaren, dat zij seinen hoorden, zoo als die door de Chinezen gegeven worden, wanneer zij willen bijeenkomen.”

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 14 Augustus.

TARWE tot verlaagde prijzen bij partij verkocht; in Entr.: 129 ℔ Holsteins. *f* 285; 128 ℔ gedr. dito *f* 270, 273; 131 ℔ Neustadter *f* 285; in Cons.: 125, 126 ℔ witb. Pools *f* 304, 305; 128 ℔ bonte dito *f* 305; 128 ℔ betere dito *f* 307; 128 ℔ roodb. dito *f* 295; 128 ℔ roode Dantziger *f* 276; 116 ℔ nieuwe Vries. *f* 250.

ROGGE prijshoudend met weinig handel; 119 ℔ Pruissis. *f* 230; 122 ℔ Triester *f* 236.

GARST tot vorige prijzen met weinig handel; 111 ℔ nieuwe Deens. *f* 162.

HAVER ruim prijshoudend; 85 ℔ Fijne *f* 132, 134; 92 ℔ puike dito *f* 155.

BOEKWEIT in een doen; 118 ℔ Holsteins. *f* 210.

KOOLZAAD 1 P. vl. hooger; Verkocht: Groninger $45^{1}/_{2}$, 46 P. vl.; Polder 48 P. vl.; Norder $48^{1}/_{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. *f* 52; Nov. $52^{1}/_{2}$ P. vl.; April 1847 55 P. vl.

LIJNZAAD in een doen; in veiling: 102, 104 ℔ Koningsb. *f* 6 per mud.

RAAPOLIE willig en bleef genoteerde koersen waard; op 6/w. *f* $30^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $29^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$; 1°. Sept. *f* $29^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$; Oct. *f* $29^{3}/_{4}$, 30; Nov. *f* 30, $^{1}/_{4}$; Dec. *f* $30^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$; Mei 1847 *f* 32.

LIJNOLIE in een doen; op 6/w. *f* $29^{1}/_{4}$; Vlieg. *f* $28^{1}/_{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 60 à *f* 63. — LIJNKOEKEN: de 100 stuks *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 14. AUGUSTUS 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,00 tot *f* 10,40.
Het dito dito Rogge	» » 8,80 » » 8,15.
Het dito dito Boekweit	» » 6,70 » » 7,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,17.
Een Fransch- of Witte--brood, van een pond Nederl.	» $0,26^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,38.
Een Nederl. pond Tarwe meel	» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,17.
Een dito pond Boter	» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 2,90.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,25.
Het 1000 Doof Hout	» 2,00.
De kar Spaanders	» 2,80.
De » Struiken	» 2,90.
De 100 Mutsaard	» 3,40.

199ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

5e Trekking: N°. 13292, *f* 100,000.
6e » N°s. 6146, 17350, ieder *f* 1000.
7e » N°. 13536, *f* 12,500.
8e » N°s. 12493, 9114, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{11}/_{16}$; 3 pCt. $72^{9}/_{16}$; 4 pCt. $94^{9}/_{16}$; Handelm. $173^{3}/_{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $94^{1}/_{4}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $52^{3}/_{4}$; Spanje Ardoin $20^{5}/_{8}$; dito Onbep. St. $20^{1}/_{8}$; 3 pCt. 38; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $32^{7}/_{8}$; Ardoin Coupon $20^{1}/_{4}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $46^{7}/_{8}$; Id. 4 pCt. $45^{1}/_{2}$; Binnenl. 5 pCt. 48; Rusland 1828—29 $105^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $90^{1}/_{2}$; Id. bij *Stieglitz* $88^{15}/_{16}$; Certif. van Assign. 6 pCt. 71; Amerika Bankactiën $5^{1}/_{8}$; Oostenrijk Metalliek $108^{1}/_{2}$; Peru $21^{13}/_{16}$; Mexico $24^{5}/_{16}$; Grenada 22.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers